

2021-01-13

Remissyttrande

Diarienummer: N2020/01687

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

lena.odland@regeringskansliet.se

Yttrande över - behovet av grytanlagsprov med levande grävling

Sveriges Jordägareförbundet (härefter Förbundet) har inbjudits att yttra sig över förslaget för *Behovet av grytanlagsprov med levande grävling*, diarienummer: N2020/01687 och önskar framföra följande ståndpunkter.

Förbundets förslag

- Träning och anlagsprov med levande grävling ska fortsatt vara tillåtet, under de kommande fem åren, och att det under samma period vidare utreds om;
 - *attrapper eller liknande är en fullgod ersättning,*
 - *de grävlingsindivider som uppvisar mindre stress vid hantering kan användas i planerad avel,*
 - *det finns åtgärder som kan minska risken för grävlings lidande i samband med anlagsprov.*
- Det införs begränsning av antalet träningstillfällen, till två per hund, och att den träningen ska ske i anslutning, inom 12 månader, till ett anlagsprov.
- Att det om fem år, med bakgrund av kunskap från föreslagna åtgärder, tas beslut om användning av levande grävling fortsatt ska vara tillåtet eller fasas ut.

Generella synpunkter

Förbundet anser att Naturvårdsverket och Jordbruksverket i sin utredning sammanställer och redogör på ett tydligt sätt kunskap från tidigare utredningar och den senaste forskningen samt de behov som föreligger.

Förbundet anser att det är viktigt med en väl fungerande tränings- och provverksamhet som långsiktig kan säkra avel av hundar som är lämpade för uppgiften. Det kommer i framtiden fortsatt finnas behov av hundar som är lämpliga och tränade för jakt i gryt.

Som utredningen redogör kommer det framgent finnas behov av grythundar av flera skäl, bland annat bekämpning av främmande arter eller smittsamma sjukdomar, uppsökning och avlivning av skadat vilt eller vid jakt, både vid genomförande av skydds jakt eller i samband med ordinarie jakt.

I vissa biotoper och landskapstyper kan grytlelevande rovdjur som räv och grävling, genom sin predation, ha en stor negativ påverkan på andra arter. Förbundet vill särskilt lyfta behovet av hundar som är lämpade för en riktad jakt efter grytlelevande rovdjur där jaktens primära syfte är att minska predationen av andra arter, både jaktbara och inte, som bidrar till att öka den biologiska mångfalden samt tillgången på jaktbara arter.

Förbundet har många medlemmar som har jakt och annan upplevelseverksamhet som verksamhetsgrenar vilka genererar betydande intäkter till landsbygdsföretag. Det är därför viktigt att det finns möjlighet för den enskilde att bedriva en aktiv viltförvaltning som kan främja den näringen.

Bedömning av hundars lämplighet

Vid träning samt provverksamhet av hundar för grytjakt är det viktigt att kunna göra en bedömning om hundens lämplighet, inte bara i arbetssätt rent praktiskt huruvida de rör sig under grytarbetet, men även hur hunden agerar vid närkontakt med grävlingen.

I utredningen förs ett resonemang om att det inte kan styrkas att träning eller provverksamhet med levande grävling särskilt kan påvisa hundars lämplighet med anledning till aggressivitet.

Förbundet delar inte den bilden och anser att påföljden av att inte kunna testa hundars lämplighet, under kontrollerade former, sannolikt kan öka risken för att hundar med för hög kamplust och skärpa släpps i naturgryt och kan orsaka skada för både sig själva och den viltart som är föremål för jakten.

Förbundet anser inte att utredningen påvisar att de alternativa metoderna med attrapp fullt ut kan ersätta levande grävling utifrån den aspekten.

Hållande av grävling i hägn samt hantering vid träning och anlagsprov

Utredningen redogör för hanteringen av grävling vid hållande i hägn samt dess reaktioner i samband med träning eller anlagsprov.

Utredningen anser, utifrån nämnda studier och yttranden, att det föreligger en påtaglig risk för att grävlingarna utsätts för lidande vid proven. Det framgår dock, vid den studie som hänvisas till i utredningen, att grävlingarnas mätbara reaktioner är individuella. Med bakgrund av detta anser Förbundet att det finns skäl till att vidare utreda, om planerad avel av grävlingsindivider som påvisar lägre stressreaktioner, kan minska risken för att grävlingar utsätts för lidande i samband med anlagsprov i gryt.

Utöver detta finns det i utredningen inga resonemang eller förslag på åtgärder i hanteringen av grävling i samband med anlagsprov som skulle kunna minska risken för grävlingens lidande. Det anser Förbundet är en brist och anser att detta bör utredas vidare innan beslut om förbud kan tas.

Begränsa möjligheten till antal träningstillfällen

För att ytterligare minska risken för att grävlingar utsätts för lidande föreslår Förbundet att *träning* med levande grävling begränsas till två tillfällen per hund och att den träningen ska ske i anslutning, inom 12 månader, till ett anlagsprov.

Därmed bör antalet tillfällen bli färre då en grävling hanteras i samband med träning och risken för lidande minskar. Dock kan hundars lämplighet för grytjakt fortsatt utvärderas med hjälp av levande grävling.

Utvärdera alternativ under fem år

Naturvårdsverket och Jordbruksverket föreslår att användning av levande grävling vid grytanlagsprov bör fasas ut under en övergångsperiod om cirka fem år.

Förbundet anser inte att utredningen i tillräckligt hög grad påvisar att attrapper och andra liknande anordningar är en fullgod ersättning till levande grävling och därmed kan säkra ett långsiktigt urval av lämpliga hundar för utförande av jaktformen samt avel. Det framgår dessutom att det endast föreligger risk för lidande, men det föreslås inte åtgärder i hanteringen hur den risken kan minska.

Därför är det felaktigt att med nuvarande underlag besluta om utfasning av användningen av levande grävling.

Förbundet föreslår därför att användning av levande grävling fortsatt ska vara tillåtet under de kommande fem åren. Under denna tid föreslås att ett samlat arbete för att utvärdera huruvida attrapper och liknande anordningar är ett fullgott alternativ till levande grävling inleds. Under samma period föreslås en studie tillsättas för att utreda möjligheten att endast använda samt avla på grävlingar som uppvisar lägre stressnivåer i samband med anlagsprov samt om det finns åtgärder vid hanteringen av grävling i samband med anlagsprov som kan minska risken för grävlingens lidande. Jordbruksverket och SVA föreslås leda det arbetet som ska bedrivas i nära samarbete med berörda organisationer.

Med bakgrund av resultatet av de föreslagna åtgärderna kan ett mer underbyggt beslut tas om levande grävling fortsatt ska tillåtas vid anlagsprov under 2025.

Sveriges Jordägareförbund

Anders Grahn

Generalsekreterare

Carl Kuylenstierna

Ordf. Viltbrukskommittén

Sveriges Jordägareförbund (SJF) representerar större privata markegendomarna i Sverige. Förbundets medlemmar skapar nytta för människor och miljö genom ett långsiktigt förvaltande av förnyelsebara naturresurser. Vi erbjuder ett helhetsperspektiv på modernt landsbygdsföretagande eftersom våra medlemmar ofta bedriver lant-, skogs- och vattenbruk i större skala på samma fastighet. Genom stärkt landsbygdsföretagande och äganderätt vill vi utveckla näringslivet på den svenska landsbygden.